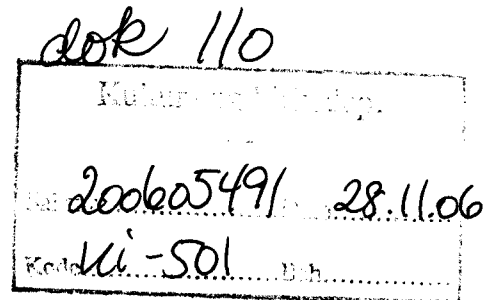

Kultur- og kirkedepartementet
Att. Kirkeavdelingen
Postboks 8030 Dep.
0030 Oslo

NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke. Høring.

Øvre Eiker kommunestyre behandlet høringen vedr NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke i møtet 15.11.2006.

Kommunestyret stemte over følgende 3 hovedalternativer:

1. Forslag som i hovedsak går inn for videreføring av nåværende statskirkeordning (20 stemmer).
2. Forslag som går inn for skille stat – kirke (19 stemmer).
3. Forslag som i hovedsak støtter Gjønnestutvalgets flertallsinnstilling (2 stemmer).

Behandlingen innebærer at Øvre Eiker kommune avgir høringsuttalelse til støtte for videreføring av nåværende statskirkeordning. Protokollen fra kommunestyrets behandling vedlegges som del av høringsuttalelsen.

Kommunestyret gjorde enstemmig følgende vedtak som ikke lar seg innpasse i svarskjemaet:

”Departementet henstilles om at det videre arbeidet med oppfølgingen av utredningen også innebefatter en ny og grundigere vurdering av lokale forhold knyttet til at Kirken, v. Opplysningsvesenets fond er en betydelig grunneier i mange kommuner. De endringene som er vurdert i Stat og Kirkeutredningen kan dermed få store konsekvenser lokalt.”

Svarskjemaet er fylt ut slik at stemmetallene for de ulike hovedspørsmålene framgår.

Med vennlig hilsen

Morten Lauvbu
Kommunalsjef Plan og utvikling

Staten og Den norske kirke – Spørsmål til høringsinstansene

Navn på høringsinstans: Øvre Eiker kommune

Type høringsinstans

- Kommune
 Menighetsråd/kirkelig fellesråd/bispedømmeråd
 Prost/biskop
 Tros- eller livssynssamfunn utenfor Den norske kirke
 Frivillig organisasjon innenfor Den norske kirke
 Annen offentlig instans
 Annen privat instans

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?

Svar:

Overordnet prinsipp er at det skal være full religionsfrihet i Norge. Staten skal legge forholdene til rette for at alle livssyns- og trossamfunn får utøve sin virksomhet på lik linje. Vestentlig er å sikre en tilstrekkelig finansiering av de forskjellige livs- og trossamfunn. Dette likhetsprinsippet forhindrer ikke at den "Evangelisk – Lutherske religion" fremstår som statens offisielle religion og er grunnlovsforankret. (20 stemmer).

Den norske kirke likestilles med andre tros- og livssamfunn. (19 stemmer).

Lik flertallsinnstillingen i NOU 2006: 2. (2 stemmer).

2. Den norske kirke som statskirke:

- Bør fortsette (20 stemmer)
 Bør avvikles (19 stemmer)
 Vet ikke / ønsker ikke å svare
Lik flertallsinnstillingen i NOU 2006: 2 (2 stemmer).

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?

- Grunnloven (20 stemmer)
 Egen kirkelov vedtatt av Stortinget (2 stemmer)
 Lov om trossamfunn (19 stemmer).
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?

- Gjennom medlemsavgift
 Medlemsavgift med noe støtte fra det offentlige (19 stemmer)
 Støtte fra det offentlige og med noe medlemsavgift (2 stemmer)
 Offentlig finansiering uten medlemsavgift (20 stemmer)
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

- Valgordningene bør være som i dag
x Øke bruken av direkte valg til kirkens besluttende organer (20 stemmer)
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelle andre ordninger:

Kirken velger selv valgordning når statskirkeordningen avvikles (19 stemmer)

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen paragraf) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

(Her kan du/dere sette kryss på ett eller flere alternativer)

- Ingen tillegg
x De politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; så som demokrati, rettstaten og menneskerettighetene (20 stemmer)
x Det kristne og humanistiske verdigrunnlaget (2 stemmer).
 Det humanistiske verdigrunnlaget
 At Den norske kirke er en evangelisk-luthersk kirke
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

Eventuelt annet:

Ny verdiparagraf. (19 stemmer)

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

- x Den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellesråd) (20 stemmer).
x Kommunen (21 stemmer).
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

- x Den lokale kirke bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret (19 stemmer)
x Den lokale kirke bør eie kirkebyggene, og kommunen bør ha det økonomiske ansvaret (22 stemmer).
 Kommunen bør eie kirkebyggene og ha det økonomiske ansvaret
 Vet ikke / ønsker ikke å svare

NOU 2006:2 Staten og Den norske kirke. Høring. Saksordfører: Lars Geir Mortensen

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
50/06	Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø	01.11.2006
169/06	Kommunestyret	15.11.2006

Saksopplysninger/vurderinger

Kultur- og kirke departementet har sendt på høring utredningen fra det offentlige utvalget som har utredet forholdet mellom stat og kirke – NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke. Høringsfristen er satt til 1.12.2006. Utredningen og relaterte dokumenter er tilgjengelig på følgende adresse: www.dep.no/kkd/norsk/dok/hoering/bn.html.

Fagkomite 3 behandlet i møtet 30.8.2006 en B-sak vedr behandlingsform og prioriteringer. Det var her enighet om at spørsmålene som kommunen er bedt om å uttale seg om er lite egnet for en ordinær saksforberedelse fra rådmannens side. Saksbehandlingen vil derfor skje i fagkomiteen. Som støtte for behandlingen legges det opp til en paneldiskusjon der det er invitert en representant fra Kirken, Humanetisk Forbund og Innvanderrådet som skal gi innspill til komiteens behandling.

Departementet har lagt opp til en styrt høring etter et fast skjema som gjenspeiler hovedspørsmålene i utredningen, jf vedlegg. Disse er:

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken?
2. Den norske kirke som statskirke?
3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret?
4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres?
5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?
6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i §2 (eller i en annen paragraf) i grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?
7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?
8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Rådmannen vil i tillegg anbefale at høringsuttalelsen i tillegg tar med en henstilling til departementet om at det videre arbeidet med oppfølgingen av utredningen også innbefatter en ny og grundigere vurdering av lokale forhold knyttet til at Kirken, v. Opplysningsvesenets fond er en betydelig grunneier i mange kommuner. De endringene som er vurdert i Stat – Kirkeutredningen kan dermed få store konsekvenser lokalt.

Vedlegg

- 1 Høring - NOU 2006 Staten og Den norske kirke

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)
NOU 2006: 2 Staten og Den norske kirke.

Rådmannens anbefaling
Fagkomiteen utarbeider forslag til høringsuttalelse for kommunestyret.

Begrunnelse
Forholdet mellom staten og Den norske kirke har stor politisk og allmenn interesse.

Behandling i Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø - 01.11.2006

Følgende forslag ble fremmet av Lars Geir Mortensen (Ap):
Øvre Eiker kommune ønsker at forholdet mellom stat og kirke blir slik:

- 1: Den norske kirke likestilles med andre tros og livssamfunn:
- 2: Kirken etableres som en selvstendig folkekirke
- 3: Lovverket endres tilsvarende ny ordning.
- 4: Den finansieres ved en tilskuddsordning likestilt med øvrige tros- og livssynssamfunn
- 5: Kirken velger selv valgordning.
- 6: Ny verdiparagraf
- 7: Offentlige oppgaver – kommunalt ansvar
- 8: Kirken bør eie og forvalte egne kirkebygg

Begrunnelse:
Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Egil Chr Hoen (Sp) fremmet følgende forslag til punkt 1:
De overordende prinsipper for norske kirke må være å opprettholde en landsdekkende og inkluderende folkekirke.

Begrunnelse:
Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Hanne Katrine Frøyd (Frp) fremmet følgende forslag til punkt 1:
Ønsker og beholde den ordningen som er i dag.

Begrunnelse:

Egil Chr Hoen (Sp) fremmet følgende forslag til punkt 2:
Den norske kirke bør fortsatt være en grunnlovsforankret statskirke.

Begrunnelse:
Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Egil Chr Hoen (Sp) fremmet følgende forslag til punkt 3:
Grunnloven

Begrunnelse:
Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Avstemming:

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 1 ble satt opp mot forslaget fremmet av Hanne Katrine Frøyd. Forslaget fremmet av Hanne Katrine Frøyd falt med 3 mot 6 stemmer.

Egils Chr. Hoens forslag til punkt 1 ble satt opp mot forslaget 1 fremmet av Lars Geir Mortensen. Lars Geir Mortensens forslag til punkt 1 ble tiltrådt med 6 mot 3 stemmer som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 2 ble satt opp mot forslaget fremmet av Egil Chr Hoen. Lars Geir Mortensens forslag ble tiltrådt med 6 mot 3 stemmer som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 3 ble satt opp mot forslag fremmet av Egil Chr Hoen. Lars Geir Mortensens forslag ble tiltrådt med 6 mot 3 stemmer som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 4 ble tiltrådt med 7 mot 2 stemmer som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 5 ble tiltrådt med 7 mot 2 stemmer som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 6 ble enstemmig tiltrådt som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 7 ble enstemmig tiltrådt som innstilling for kommunestyret.

Lars Geir Mortensens forslag til punkt 8 ble enstemmig tiltrådt som innstilling for kommunestyret.

Vedtak i Fagkomite 3: Kultur, ressurs og miljø - 01.11.2006

Øvre Eiker kommune ønsker at forholdet mellom stat og kirke blir slik:

- 1: Den norske kirke likestilles med andre tros og livssamfunn:
- 2: Kirken etableres som en selvstendig folkekirke
- 3: Lovverket endres tilsvarende ny ordning.
- 4: Den finansieres ved en tilskuddsordning likestilt med øvrige tros- og livssynssamfunn
- 5: Kirken velger selv valgordning.
- 6: Ny verdiparagraf
- 7: Offentlige oppgaver – kommunalt ansvar
- 8: Kirken bør eie og forvalte egne kirkebygg

Begrunnelse

Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Behandling i Kommunestyret - 15.11.2006

Lars Geir Mortensen fremmet følgende forslag:

Øvre Eiker kommune ønsker at forholdet mellom stat og kirke blir slik:

1. Som overordnede prinsipper bør det ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken at Den norske kirke likestilles med andre tros- og livssynsamfunn.
2. Den Norske kirke etableres som en selvstendig folkekirke og avvikles som statskirke.
3. Den Norske kirke skal være forankret i lov om Trossamfunn som blir endret tilsvarende ny ordning.
4. Den Norske kirke bør finansieres ved at hovedfinansiering skjer gjennom en medlemskontingent, supplert med offentlige tilskudd til særskilte formål.
5. Kirken velger selv valgordning når statskirkeordningen avvikles.
6. Når statskirkeordningen avvikles, skal §2 i grunnloven erstattes med en ny verdiparagraf i Grunnloven som inneholder en særskilt henvisning til kristne og humanistiske verdier.
7. Gravferdsforvaltningen er en offentlig oppgave som skal være et kommunalt ansvar.
8. Kirken bør eie og forvalte egne kirkebygg.

9. Departementet henstilles om at det videre arbeidet med oppfølgingen av utredningen også innebærer en ny og grundigere vurdering av lokale forhold knyttet til at Kirken, v/ Opplysningsvesenets fond er en betydelig grunneier i mange kommuner. Dette fordi de endringene som er vurdert i Stat- og Kirkeutredningen kan dermed få store konsekvenser lokalt.

Begrunnelse:

Den Norske Kirke må fullt ut behandles og betraktes som et trossamfunn og politiske organer kan derfor ikke bestemmes noe som gjelder kirkens grunnlag, oppdrag og måte å framtre på ut fra sin egenart. En slik kirkeordning er den ordningen som synliggjør dette klart samtidig som den best ivaretar kravet om likebehandling av alle tros- og livssynsamfunn.

Egil Chr. Hoen fremmet følgende forslag:

1. Hvilke overordnede prinsipper bør ligge til grunn for tros- og livssynspolitikken ?

Overordnet prinsipp er at det skal være full religionsfrihet i Norge. Staten skal legge forholdene til rette for at alle livssyns- og trossamfunn får utøve sin virksomhet på lik linje. Vesentlig er å sikre en tilstrekkelig finansiering av de forskjellige livs- og trossamfunn. Dette likhetsprinsippet forhindrer ikke at "den evangelisk-lutherske religion" fremstår som statens offisielle religion og er grunnlovs forankret.

2. Den norske kirke som statskirke.

Statskirkeordningen videreføres i dagens form. Dette sikrer en demokratisk utvikling av kirken som en inkluderende og likestilt folkekirke hvor det er plass til ulike syn samtidig som den gir garanti for bredde og mangfold. Statskirkeordningen sikrer en enhetlig og nasjonal religionsutøvelse med sin kontakt på de forskjellige nivåer i statsforvaltningen. En avvikling av statskirken vil lett kunne føre til en fragmentering av kirken. Det vil i sin tid føre til at mange som nå støtter opp om den brede folkekirken vil føle seg fremmedgjort.

Statskirkeordningen er og bør også i fremtiden fremstå som en viktig kultur og tradisjonsbærer i vårt land. Dette er spesielt viktig i en tid hvor samfunnet er under rask endring på nær sagt alle andre områder.

3. I hvilken lov bør Den norske kirke være forankret.

Om statskirkeordningen i sin nåværende form videreføres bør den være forankret i grunnloven. Ved å forankre kirken i det alminnelige lovverket vil den kunne bli utsatt for skiftende holdninger og strømninger i det til enhver tid sittende flertall på Stortinget. Dette vil bryte radikalt med kirken som kultur og tradisjonsbærer i forvaltningen av et evig budskap. En slik mulighet til å forandre kirkens rammevilkår "etter behov" vil utvilsomt bidra til en fragmentering av kirken over tid.

4. Hvordan bør Den norske kirke finansieres.

Den offentlige finansieringen av Den norske kirke bør videreføres. Det sikrer likhet mellom menigheter uten hensyn til om de er ressurssterke eller ressursvake. Konsekvensene av finansiering gjennom en eller annen form for medlemsavgift kan føre til et svært forskjellig kirkelig tilbud avhengig av hvor i landet en bor. Andre livssyns- og trossamfunn vil også dra nytte av en videreføring av dagens ordning.

5. Hvordan bør valgordningene og demokratiet være dersom statskirkeordningen avvikles?

Den pågående demokratiseringsprosessen må fortsette uavhengig av tilknytningsform til staten. Det er nødvendig å finne bedre valgordninger som sikrer at flest mulig av kirkens medlemmer deltar i valgene. En mulig ordning er å slå valgene til de forskjellige rådene sammen med valgene til

kommuner, fylker og Storting. Valgene til rådene bør primært være direkte valg. Dette burde øke interessen og valgdeltagelsen.

6. Dersom statskirkeordningen avvikles, hva bør i så fall stå i § 2 (eller i en annen §) i Grunnloven i tillegg til prinsippet om religionsfrihet?

Avvikles statskirkeordningen bør § 2 i grunnloven sikre de politiske prinsipper som statsforfatningen bygger på; demokrati, rettsstaten og menneskerettighetene.

7. Hvem bør ha ansvaret for gravferdsforvaltningen?

Gravferdsordningen må være innrettet slik at den omfatter alle innbyggere. Den eksisterende ordning skaper trygghet og undersøkelser viser at publikum er tilfreds med ordningen. Det er derfor tjenlig at nåværende ordning opprettholdes ved at ansvaret tilligger den lokale kirke (menighetsråd eller kirkelig fellelsråd).

8. Hvem bør eie og forvalte kirkebyggene?

Den lokale kirke bør fortsatt stå som eier av kirkebyggene. Det er både praktisk og naturlig at kommunen står for forvaltning og finansiering. I de fleste tilfeller vil befolkningen ha et eierskap til sin kirke og fortsatt er det vanlig med gaver og dugnadsinnsats for kirken. Dette er en tradisjon som kan svekkes om en velger andre ordninger. For kirker som krever midler ut over det normale, slik som listeførte kirker, stavkirker, middelalderkirker må staten ta et større ansvar for både finansiering og forvaltning. Dette vil sikre en bedre og mer langsiktig forvaltning av kirkebygg som er av historisk og kulturhistorisk.

Begrunnelse:

Dette vil gi en riktig organisering av kirken.

Toril Klægstad Sand fremmet følgende forslag:

Øvre Eiker kommune støtter hovedtrekkene i flertallsinnstillingen fra NOU 2006:2.

Begrunnelse:

Forslaget om forholdet mellom Kirke og Stat er et balansert skritt for å skille Kirken fra Staten.

Avstemming:

Det ble først avholdt prøvevotering.

Det ble så foretatt endelig votering.

Det ble først stemt over forslag fremmet av L.G. Mortensen. Forslaget fikk 19 stemmer, 22 stemte mot.

Det ble så stemt over forslag fremmet av T.K. Sand. Forslaget fikk 2 stemmer, 39 stemte mot.

Til slutt ble det stemt over forslag fremmet av E.Chr. Hoen. Forslaget fikk 20 stemmer, 21 stemte imot.

Øvre Eiker kommune avgir høringsuttalelse i tråd med forslag fremmet av E.Chr. Hoen. De andre to forslagene følger høringsuttalelsen hvor voteringen framgår.

Punkt 9 i forslag fremmet av L.G. Mortensen følger høringsuttalelsen særskilt.

Vedtak i Kommunestyret - 15.11.2006

Øvre Eiker kommune avgir høringsuttalelse i tråd med forslag fremmet av E.Chr. Hoen. De andre to forslagene følger høringsuttalelsen hvor voteringen framgår.

Punkt 9 i forslag fremmet av L.G. Mortensen følger høringsuttalelsen særskilt.